

IX. ÜNİTE

19.YÜZYIL VE SONRASI SANAT AKIMLARI

1. NEOKLÂSİSİZM
2. ROMANTİZM
3. REALİZM
4. EMPRESYONİZM
5. EKSPRESYONİZM
6. FOVİZM
7. KÜBİZM
8. FÜTÜRİZM
9. SOYUT RESİM
10. METAFİZİK RESİM
11. DADAİZM
12. SÜRREALİZM
13. POP ART

BU BÖLÜMDE NELERİ ÖĞRENECEĞİZ?

Bu bölümün sonunda;

- 19. yüzyıl ve sonrası sanat akımlarını öğrenecek,
- Bu akımların sanatçılarını tanıyacaksınız.

BU BÖLÜME NASIL ÇALIŞMALIYIZ?

- Her bölümü dikkatlice ve anlayarak okuyun.
- Konu içindeki soruları yanıtlayın.
- Verilen resimleri inceleyin.
- Ünite sonundaki özeti okuyun.
- Değerlendirme sorularını yanıtlayın. Yanıtlarınızı, yanıt anahtarı ile karşılaştırın. Varsa eksiklerinizi ilgili bölümü tekrar okuyarak gidermeye çalışın.

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

- 19. yüzyıl ve sonrasında Avrupa'da yaşanan önemli toplumsal olayları araştırınız.
- 19. yüzyıl ve sonrası akımların genellikle Fransa'da ortaya çıkışının nedenlerini araştırınız.

NEOKLÂSİSİZM (YENİ KLÂSİKÇİLİK)

Barok ve Rokoko akımlarına tepki olarak, 18. yüzyılın ikinci yarısında tüm Avrupa'yı etkisi altına alan bir sanat anlayışı ve tarzıdır. Bu yüzyılın en önemli toplumsal olayı Fransız Devrimi'dir. Devrim, Yunan ve Roma şehir devletlerinde görülen demokrasiyi, Avrupa'ya uzun bir dönem sonrasında ancak bu yüzyılda taşıyabilmiştir. Neoklâsik tarzda eser veren sanatçıların eski Yunan ve Roma sanatına öykünmeleri dönemin bu yapısı ile bağdaştırılabilir.

Neoklâsizm nedir?

Neoklâsik akımın en etkili olduğu alan mimarlıktır (Resim 109). İtalyan mimar **Andrea Palladio (Palladiyo)** Neoklâsik mimarînin temellerini atmıştır. Vicenza'da ki **Villa Rotondo**(1550-1551) (Resim 108), Maser'deki **Villa Barbaro** (1555-1559) mimarın bu tarzını en iyi yansıtan yapılarındandır. Bu dönemin diğer mimarları: İtalya'da **Bianchi(Biyanki)**, **Luigi della Canonica(Luigi della Kanonika)**; Fransa'da **Pierre François Leonard Fontaine(Fonten)**, **Armond Raimond(Remon)**; İngiltere'de **John Nash (Con Neş)**, **Robert Adam(Rabirt**

Resim 108: Villa Rotondo, Vicenza, Andrea Palladio

?

Neoklâsik akımın en etkili olduğu alan ve bu alanda ortaya çıkan yapıtlar nelerdir?

Neoklâsik tarzda heykel üreten sanatçı Yunan ve Roma heykellerini kendine örnek olarak almış, Yunan ve Roma heykeltıraşlarının çok sevdiği beyaz mermerle benzer tarzda yeni eserler yapmıştır.

Resim 110: Pauline Borghese'nin Heykeli, Antonio Canova

Resim 109: Neoklâsik tarzda yapılmış bir sivil yapı

İtalyan heykeltıraş **Antonio Canova (Kanova)** (1757-1852)'nin, Napolyon'un kız kardeşi **Pauline Borghese'nin heykeli** (Resim 110) modelin saçına ve duruşuna kadar tam bir klâsik heykeldir. Dönemin heykeltıraşlarını etkileyen Canova dışında, Alman **Gotfried Schadow (Şadov)** (1764-1850), İngiliz **John Flaxman (Fleksmın)** (1755-1826), Danimarkalı heykeltıraş **Bertel Thorwaldsen (Torvaldsen)** (1770-1844) de bu tarz heykeller yapmıştır.

?

Neoklâsik tarzda yapıt veren başlıca heykeltıraşlar kimdir?

Edim); Almanya’da Carl Gotthard Langhans (Karl Gothard Langans)’dir.

Bu dönemde yapılan resimlerin konusunu, tarihsel olaylar oluşturmuştur. Ayrıca Yunan mitolojisi de Neoklâsik tarzda yapılan resimlerde sıklıkla işlenmiştir. Neoklâsik resmin en önemli sanatçısı Fransız **Jacques Louis David(Jak Lui David)(1748-1825)’dir.** Fransız Devrimi öncesindeki yeni cumhuriyetçi düşüncelerini tuvaline aktarmaya çalıştığı **Horas Kardeşlerin Yemini, Marat’ın Öldürülmesi, Paris ve Helen’in Aşkları, Sabinler’in Kaçırılışı, Napolyon portreleri ve Madam Vernicac (Resim 111)** ressamın eserlerindedir. Bu dönemin diğer ünlü ressamı David’in öğrencisi **Jean Dominique Ingres (1780-1867)’tir.** **Zeus ve Thetis, Büyük Odalık ve Kaynak** sanatçının resimlerindedir.

Resim 111: Madam Vernicac, Jaques Louis David

?

Neoklâsik tarzdaki resimlerin konuları nelerdir?

ROMANTİZM

19.yüzyıl, sanatı ve toplumu değişime uğratabilecek önemli toplumsal olaylara sahne olmuştur. 1830, 1848 ayaklanmaları, 1870 savaşı, 1789 Fransız Devrimi, gelişmekte olan sanayinin neden olmaya başladığı bunalımlar, bu dönemdeki toplumsal olayların en belirginleridir.

18.yüzyılın sonlarında doğan Romantizm güzel sanatlar alanında ünlü sanatçılar yetiştirmiştir.

Romantik sanat duyguyu temel alır, güzellik yerine ifadeyi ön plânda tutar. Sonbahar ve gece bu sanatın işlediği konular arasında yer alır.

?

Romantizm işlediği konular nelerdir?

Resim 112: Halka Önderlik Eden Özgürlük, Eugene Delacroix

Fransa'da Romantik resim **Eugene Delacroix (Öjen Dölakruva, 1798-1863)** ile ileri bir düzeye ulaşmıştır. Sanatçı Neoklâsisist tarzdaki sağlam çizgi ve desen resmine karşılık, rengi ön plâna çıkararak, daha çok dönemin siyasî yapısına ışık tutan tarihi konulu resimler çalışmıştır. 1830 ayaklanmasını hatırlatan **Halka Önderlik Eden Özgürlük** tablosunda (Resim 112) Fransız halkının her kesiminden kadın ve erkeği yürüyüş halinde resimlemiştir. Resimde özgürlüğü temsil eden yarı çıplak bir kadın dikkati çeker. **Dante'nin Kayığı, Mezarıcı ve Hamlet, Cezayirli Kadınlar, Yahudi Düğünü, Aslan Avı, Chopin ve kendi portreleri** sanatçının çalışmalarıdır.

Alman Romantik resim sanatı **Caspar David Friedrich (Fredrik) (1774-1840)** ile kendini sanat dünyasına tanıtır. Sanatçı genelde dağları, ormanları, Kuzey Denizi kıyılarını, ilkbahar ve sonbaharı, güneşin doğuş ve batış anını, gökkuşağı ve kayalıkları resimlemiştir. Resimlerinde doğa birinci, figürler ise ikinci plândadır. **Deniz Üzerinde Ayın Doğuşu** sanatçının ünlü bir yapıtıdır. **Meşe Ormanındaki Manastır, Dağ Manzaraları, Sabah Işığı, Rugen'deki Beyaz Kayalar** (Resim 114) diğer eserlerindedir.

Resim 113: Giyinik Maya, Francisco Goya

İspanyol Romantiklerinden **Francisco Goya**(1746-1828) saray ressamı olmasına karşın, döneminin bütün olumsuzluklarını resimlerinde eleştirmiştir. İhtilâl döneminin büyük sanatçısı, klâsik anlayışın sert çizgili, ideal tiplerinin aksine, rengi ön planda tutan romantik fırçasını sıklıkla kullanmıştır. **Sokak Savaşçılarının Kurşuna Dizilmesi, Çıplak ve Giyinik Maya**, (Resim 113) **Şemsiye** eserlerinden bazılarıdır.

Resim 114: Rugen'deki Beyaz Kayalar, Friedrich

İngiliz Romantik ressamlarının en önemlisi **William Turner**(1775-1851)'dir. Daha çok manzara çalışan sanatçının resimlerinde tren dumanları, denizin sisi içinde kadirgalar, ışığın dağıttığı görünüm, batan güneşin altında romantik bir tarzla verilmiştir (Resim 115).

Resim 115: Bir Kar Fırtınasındaki, Buharlı Gemi, William Turner

?

Romantik akımın başlıca sanatçıları kimlerdir?

REALİZM (GERÇEKÇİLİK)

19. yüzyılın ortalarına doğru Fransa'da ortaya çıkan bu akım, günlük yaşam ve sorunlarını olduğu gibi, özellikle resim ve heykelde biçimleyen bir anlayıştır. Avrupa sanatına Rönesans ile birlikte giren bu anlayış 20.yüzyılın başına kadar etkilerini sürdürmüştür. Akım, manzara ve tarihî tabloların yerine yaşanan gerçeği, köylü ve işçilerin yaşamlarına ilişkin kesitleri tuvale aktarır.

Realizm nedir?

Fransız ressam **Gustave Courbet** (Kurbe,1819-1877) realizmin babası sayılır.Sanatçı, **Taş Kırıcılar** tablosunda eski elbiseler içinde yüzleri güneşten yanmış, elleri çalışmaktan sertleşmiş iki emekçiyi bütün gerçekçiliğiyle göstermiştir. **Fırtınadan Sonra Etratet Kayalıkları** adlı tablosu daha çok izlenimci etkiler içerir (Resim 116). **Jean Francois Millet** (Mile, 1818-1875) de **Başak Toplayan Kadınlar** adlı eserinde üç köylü kadını hasattan geri kalanları toplarken, benzer bir tarzda resimlemiştir (Resim 117).

Fransa'da Realizmin öncülerinden biri de **Honore Daumer** (Domye, 1810-1879) olmuştur. Karikatür sanatının önemli ismi olan sanatçının resimlerinde mahkeme salonu, tiyatro ve sirkten alınma sahneler realist bir tarzda resimlenmiştir.

Resim 116: Fırtınadan Sonra Etratet Kayalıkları, Gustave Courbet

Resim 117: Başak Toplayan Kadınlar, Jean Francois Millet

?

Akımın başlıca sanatçılarının adları ve eserlerinin konuları nelerdir?

EMPRESYONİZM(İZLENİM CİLİK)

19.yüzyılın sonlarında Fransa’da ortaya çıkan bir resim akımı ve anlayışı olan Empresyonizm, gerçekçi anlayışın resimdeki son halkası olarak değerlendirilebilir. Akım, resim tarihindeki sürekli yeniliklerin hareket noktası sayılır. Bu akımın sanatçıları açık havada bulunan varlıkları gün içinde değişen renkleriyle resimlemiştir. Resimlerinde ışıklar sarı, turuncu, kırmızı gölgeler de mavi, mor ve yeşil renkle boyanmıştır.

Resim 118: Ev Ve Ağaçlar, Cézanne

Empresyonizm nedir?

Temsilcileri **Edouard Manet**, 1832-1883), **Claude Monet** (1840-1926), **Alfred Sisley**(1839-1899), **Edgar Degas** (1834-1917), **Henri De Toulouse-Lautrec** (1864-1901), **Pierre-August Renoir** (1841-1919), **Paul Cézanne** (1839-1906), **Paul Gauguin** (1848-1903), **Vincent Van Gogh** (1853-1890)’dur.

Resim 119: Balkon, Edouard Manet

Resim 120: Kumsalda Tahitili Kızlar, Paul Gauguin

?

Akımın başlıca sanatçıları kimlerdir?

Folies Bergeres(Foli Berjer) Barı, Balkon (Resim 119) Flüt Çalan Çocuk, Kırdan Yemek; Manet’in, Arundel Değirmeni ve Kalesi (Resim 121); Constable’nin, İmpression (İzlenim), Deniz Üzerinde Teras, Saman Yığınları, Kayıklar, Nilüferler, Bahçedeki Kadınlar; Monet’in, Lauvencienne’de Kış;

Resim 121: Arundel Değirmeni ve Kalesi, Constable

Sisley'in, Denizciler Partisi, Salıncak, Loca, Okuyan Genç Kız; Renoir'in, Bale Okulu, At Yarışı, Ütü Yapan Kadınlar, Eldivenli Şarkıcı; Degas'ın, Güzel Angele, Pazar Yeri, Kumsalda Atlılar, Kumsalda Tahitili Kızlar (Resim 120), Selam Sana Maria, Çiçekli Kadın; Gauguin'in, Buğday Tarlası Üstünde Kargalar, Ay Çiçekleri, Yatak Odası, Arles'de Bir Kahve, Zambak Çiçekleri (Resim 122) Van Gogh'un eserlerinden bazılarıdır.

Resim 122: Zambak Çiçekleri, Van Gogh

EKSPRESYONİZM (DIŞAVURUMCULUK)

Ekspresyonizm 20.yüzyıl başlarında İskandinav (Norveç, İsveç) ve bazı Alman sanatçıların oluşturdukları, geliştirdikleri bir sanat hareketidir. Ekspresyonist resim, çağının psikolojik, politik ve dinsel sorunlarını, insanı ve yaşamın dramını dile getirmeye çalışır.

Resim 123: Ölü Ana, Eduard Munch

Resim 124: Mandrill, Kokoschka

Ekspresyonizm nedir?

James Ensor(1860-1945) ve **Eduard Munch**(1863-1944) ekspresyonizmin öncülerindedir.1905’de die Brücke (Köprü) grubuna giren sanatçılardan **Ernst Ludwig Kirchner** (1880-1938), **Karl Rottluff** (1884), **Erich Heckel** (1883-1970), **Emil Nolde**(1867-1956) ve **Otto Müller** (1874-1930) ve **Oskar Kokoschkada** bu tarz resim çalışmışlardır (Resim 124).

Eduard Munch’un eserleri sanatçının ruhsal yaşamını yansıtır. Çocuk yaşta annesini ve iki kız kardeşini yitiren sanatçı yapıtlarında ölüm ve ruhsal bunalım temalarını işlemiştir. **Çılgık, Korku, Ertesi Gün, Ergenlik Çağı, Yaşam Dansı, Ölü Ana** (Resim 123) ve **Bunalım** Norveçli sanatçının bu tür resimlerine örnek verilebilir.

Die Brücke üyelerinden Kirchner daha çok kadın resimleri yapmıştır. **Sandelyede Oturan Genç Kız, Şapkalı Nü, Ayna Karşısında Kadın** sanatçının eserlerindedir.

Akımın başlıca sanatçıları ve eserlerine örnek verelim.

FOVİZM

1905 yılında Paris’te sergilenen bir grup esere sanat eleştirmeni **Louis Vauxelle** tarafından Fransızca vahşi hayvan anlamına gelen **fauve** sıfatı, bu eserlerin temsil ettiği sanat hareketine de **fauvisme (fovizm)** adı verilmiştir.

Grubun başlıca sanatçıları **Henri Matisse**(1869-1954), **Albert Marquet**(1875-1947), **Andre Derain** (1884-1954), **Maurice Vlaminck** (1876-1958), **Othon Friesz** (1879-1949), **Raoul Dufy** (1877-1953), **Van Dogen**(1877-1968)’dir.

Akımın başlıca sanatçıları kimlerdir?

?

Resim 125: Müzik, Henri Matisse

Resim 126: Köprü, Andre Derain

Peyzaj (manzara resmi), natüremort ve insan figürlü konuları çalışın **fovistler** ana renkleri geniş yüzeyler halinde boyamışlardır. Resimlerinde rengin etki gücü nesnenin yerini almış, yüzeysel anlatım, renk, çevre çizgileri (kontur) asıl öge olmuş, derinliğe (**perspektif**) yer verilmemiş, objeler deforme (bozma) edilmiştir.

?

Akımın sanatçılarının eserlerinin özellikleri nelerdir?

Matisse'in **Dans ve Tuvalet, Müzik**, (Resim 125) Marquet'in **Fecamp Plajı**, Dufy'nin **Bayraklarla Süslü Sokak**, Vlaminck'in **Kırmızı Ağaclar ve Kır Gezintisi**, Derain'in **Köprü** adlı (Resim 126) tabloları bu tarzı yansıtan örneklerdendir.

Resim 127: Avignonlu Genç Kızlar, Pablo Picasso

Resim 128: Gitar, Juan Gris

KÜBİZM

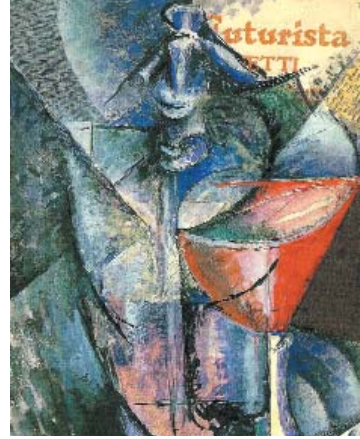
Cezanne'in "Doğadaki her şey küreye, koniye ve silindire dayanır." sözünden hareket eden bu akımın sanatçıları, çevrelerindeki her şeyi geometrik biçimler olarak algılamışlardır. Empresyonist akıma bir tepki olarak görebileceğimiz bu akımın sanatçıları empresyonizmdeki renk oyunlarını bırakarak, varlıkları geometrik biçimleri olarak resimlemişlerdir. **Pablo Picasso** (1881-1973), **Georges Braque** (1882-1963), **Juan Gris**, **Fernand Leger** bu akım temsilcilerindendir. **Avignonlu Genç Kızlar**, (Resim 127) **Salon, Keçi, Barış, Üç Müzisyen; Picasso'nun, Şömine Rafında Klarnet ve Rom Şisesi; Braque'in, Gitar; Gris'in** (Resim 128) başlıca eserlerindendir.

?

Akımın başlıca sanatçıları ve eserlerinde görülen özellikler nelerdir?

FÜTÜRİZM

Çağdaş uygarlığın en önemli öğeleri olan hız ve hareketi, dinamizmi, savaşın güzelliğini (Akımın bir anlayış olarak görüldüğü yıllarda bir dünya savaşı yaşanmaktadır.) anlatan Fütürizm, bir İtalyan akımı olarak çağdaşlık ve vatan-severlik tutkularına ilişkin yorumlarda bulunmuş, bazı politik eğilimleri de sanatta yansıtmıştır.

Resim 129: Mekan İçinde Bir Şişenin Gelişimi, Umberto Boccioni

?

Fütürizm nedir?

Fütürizmin öncüsü **Umberto Boccioni (Bocconi, 1882-1916)**, diğer temsilcileri ise **Giacomo Balla (1871-1958)**, **Carlo Carra (Karlo Karra) (1881-1966)**, **Gino Severini (1883-1966)** **Luigi Russolo (1885-1947)**'dir. **Boccioni'nin Galeride Ayaklanma, Esneklik, Yükselen Kent** isimli tabloları, **Mekan İçinde Bir Şişenin Gelişimi**, (Resim 129) **Mekan İçinde Hareket** adlı yontuları ; **Balla'nın Bir İşçinin Günü, Kırlangıçların Uçuşu, Tasmanın Ucunda Köpek, Keman Yayının Ritmleri, Bir Otomobilin Hızı+Işıklar** isimli tabloları modern yaşamın dinamizmini yakalamak amacıyla hareket halindeki varlıkları bir arada gösteren soyutlamalardır. Bu akımın diğer sanatçıları ise kübist ve fütürist akımı birleştiren **Marcel Duchamp (Marşel Düşamp)**, **Francis Picabia (Pikabya)**, **Fernand Leger** 'dir.

?

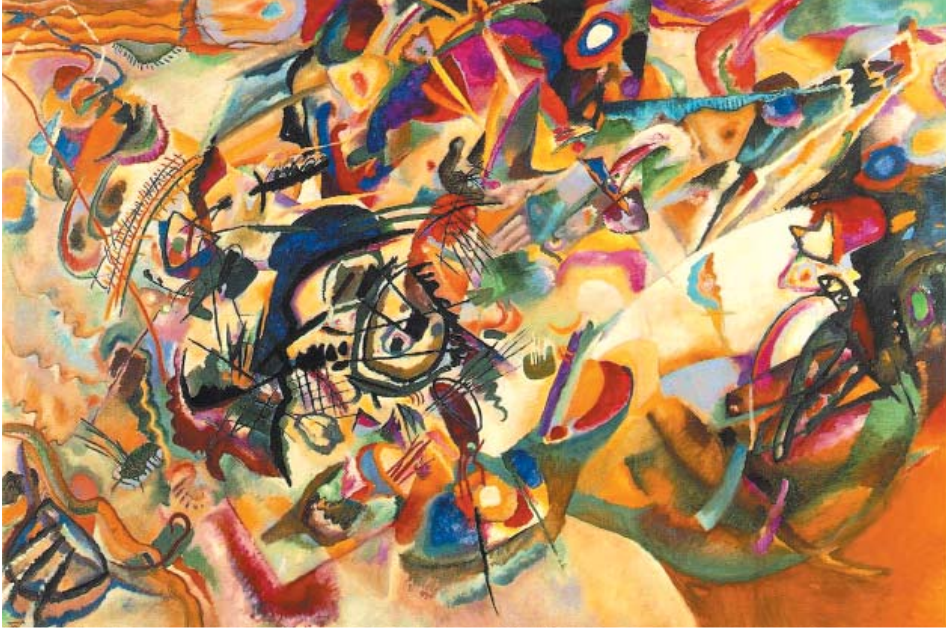
Akımın başlıca sanatçıları kimlerdir?

SOYUT RESİM

Abstre ya da Nonfigüratif diye de adlandırılan ve doğa görüntülerine bağlı olmayan bir akımdır. Uygulama alanı biçim ve renklere sonsuz bir serbestlik tanınması nedeniyle resim, heykel mimarî ve süsleme gibi sanat dallarını da etkisi altına almıştır.

?

Soyut resim hangi sanat dallarını etkisi altına almıştır?

Resim 130: Kompozisyon -7, Wassily Kandinsky

Soyut resimde sanatçının amacı, çizgi ve renkleri düzenli bir biçimde yüzey üzerine yerleştirerek duygusal kompozisyonlar elde etmektir. Bu akımın temsilcileri **Wassily Kandinsky** (1866-1944) ve **Piet Mondrian** (1872-1944)'dır. **Kazaklar, Birkaç Çember ve Kompozisyon -7** Kandinsky'nin eserlerindedir. Mondrian'ın **Kompozisyon** adını verdiği çok sayıda çalışması vardır.

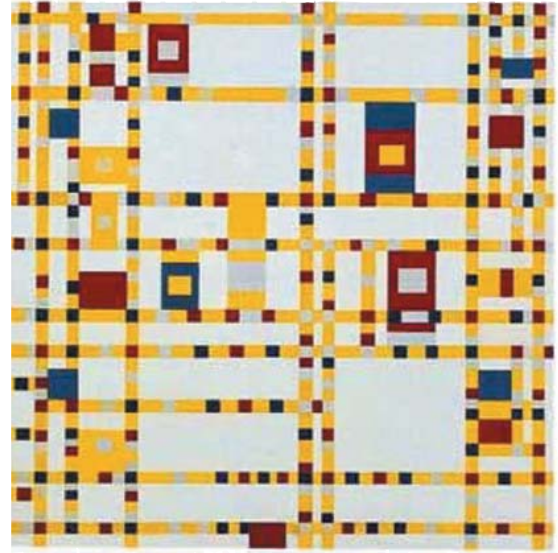
Brodwey Türünde Caz Müziği tabloda sanatçının eserlerindedir (Resim 131).

?

Akımın başlıca sanatçıları kimlerdir?

METAFİZİK RESİM

İmgelem, düş ve bilinçaltı patlamalarına dayanan, savaşın getirdiği yalnızlık ve huzursuzluk ortamının etkilerini yansıtan gerçeküstücü bir tutum gösteren resim akımıdır.

Resim 131: Brodwey Türünde Caz Müziği, Piet Mondrian

1917’de bir araya gelen **Carlo Carra (Karra) (1881-1966)** ve **Giorgio de Chirico (Şiriko, 1888-1978)** adlı İtalyan ressamlarca başlatılmış, 1920’li yılların sonlarına kadar etkin olmuştur. Chirico’nun yapıtlarında sonsuzluğun ifadesi vardır. Boş meydanlar bazen tek insan figürleri ile resimlenmiştir. Bu resimler sonsuzluk ve yalnızlık duyguları uyandırmaktadır. Eserlerde soğuk, solgun bir ışık, gri ve kahverengi renkler kullanılmıştır. Chirico’nun eserleri sürrealist resimlerin öncüleridir. **Sonsuzluk Hasreti, Bir Sokağın Gizemi ve Melânkolisi** ve sanatçının tanınmış yapıtlarındandır. **Taşıyıcı Periler** (Resim 132).

Resim 132: Taşıyıcı Periler, Chirico

?

Akımın başlıca sanatçıları kimlerdir?

DADAİZM

I. ve II. Dünya savaşları arasındaki dönem; enflasyon, işsizlik, politik ve toplumsal karışıklıklarla doludur. Bu durum yeni ve daha büyük bir savaşa; II. Dünya savaşına neden olur. Her zaman olduğu gibi bu süre içinde de sanat; toplumsal gerçeklerdeki değişmelere tepki gösterir. Dada hareketi böyle bir tepki, geleneksel olan her şeye kesin bir biçimde karşı çıkıştır. Savaşta yan tutmayan İsviçre’nin Zürih kentine çeşitli ülkelerden gelmiş sol eğilimli aydın gençlerden oluşan bir grup tarafından aralarında hiçbir mantıksal ilişki bulunmayan, yalnız ses uyumuna dayanan şiirler ve çeşitli gündelik eşyaların birleştirilmesiyle

Resim 133: Mithik Figür, Hans Arp

Resim 134: Tu m, Marcel Duchamp

oluşan kompozisyonlar, sanat yapıtı olarak değerlendirilir.

İsviçre'de ortaya çıkan Dada hareketi, sıradan ürünler dışında yapıtı verememiştir. **Hans Arp** (1887-1966)'ın kolajları (**yapıştırma resimleri**) ve yontuları (Resim 133) bu tür yapıtlardandır. Savaşın son yıllarında Dadaizm, ABD'de de görülür. **Marcel Duchamp** (1887-1968) yapıtlarında (Resim 134) bir bisiklet tekerleğini bir iskemlenin üstüne yerleştirir, tuvaletlere "su kaynağı" adını takar, şişe kurutmaya yarayan bir makineyi bir sütun tabanı üstüne oturtur. **Man Ray** (1890-1976), işlevsiz makineler ve fotomontajlar yapar. **Francis Picabia** (1878-1953) çok karmaşık, ama bütünüyle anlamsız araçlar için modeller geliştirir. Savaşta yenik düşmüş Almanya'da ise Dadaizm, diğer ülkelerdekinden daha belirgin özellikler göstermiştir. **Max Ernst** (1891-1976) çöplerle, kolajlar yapar. **Kurt Schwitters** (1887-1948) kullanıp buruşturulmuş mektup zarflarından, tramvay bileti koçanlarından, eski gazetelerden ve buna benzer başka atıklardan tablolar yapar.

?

Akımın başlıca sanatçıları kimlerdir?

SÜRREALİZM(GERÇEKÜSTÜCÜ SANAT)

Sürrealizm, 1916'dan bugüne kadar etkisini sürdüren çağdaş sanat akımıdır. Sürrealist ressamlar doğanın görünüşünü değil, insanın bilinçaltında ve rüyalarındaki dünyayı göstermek istemişlerdir. Eserlerinde zıt renkler kullanarak anlatımı çarpıcı bir boyuta taşımışlardır. Sürrealist sanatçılar ilkel toplumların sanatlarından da etkilenmişlerdir. Bu akımın temsilcileri **Paul Klée** (1879-1940), **Jean Miro** (1893-1983) ve

Resim 135: Senecio'nun Portresi, Klée

Resim 136: Ağustos Ayında Yamyamlık, Salvador Dalí

Salvador Dalí (1904-1989)'dir. Melânkoli, Uyku, Diriliş, Gecenin Görünüşü, Çürüyen Eşek ve Bal Kandan Tatlıdır, Ağustos Ayında Yamyamlık (Resim 136) Dalí'nin, Ay Işığında Kadınlar, Miro'nun, Senecio'nun portresi (Resim 135) Klee'nin eserlerinden bazılarıdır.

?

Akımın başlıca sanatçıları kimlerdir?

POP ART

Pop Art, 1950'lerin sonunda İngiltere'de ortaya çıkan, 1960'larda da Avrupa ve Amerika'ya yayılan bir sanat akımıdır. Bu sanat az sayıda resim ve heykel ürünü vermiştir. Bu akımın sanatçıları, endüstri toplumunun günlük tüketim eşyalarını resimli roman ya da reklâmcılık tekniklerini kullanarak resmederler. Konular hamburgerden konserve kutusuna ve sigara paketine kadar her şey olabilir.

Resim 137: Muz ve Greyfurt, Roy Linchtenstein

Amerikalı **Tom Wesselmann** (1931-1962) ile Alman **Roy Linchtenstein** bu tarz resimleri ile tanınırlar. **Amerikan Çıplağı ve Sakin Yaşam** (Resim 138), **Wesselmann'ın**; **Arabada ve Muz ve Grayfurt** (Resim 137), **Linchtenstein'in** eserlerindedir.

?

Akımın başlıca sanatçıları kimlerdir? Eserlerinde neler resmetmişlerdir?

Resim 138: Sakin Yaşam, Tom Wesselmann

ÖĞRENDİKLERİMİZİ PEKİŞTİRELİM

Bu ünite;

19. yüzyıl ve sonrasında oluşan sanat akımlarından; Neoklâsizm, Romantizm, Realizm, Empresyonizm, Ekspresyonizm, Fovizm, Kübizm, Fütürizm, Soyut Resim, Metafizik Resim, Dadaizm, Sürrealizm ve Pop Art ve bu akımların sanatçılarını tanıdık.

Şimdi öğrendiklerimizi pekiştirmek için konulara dönelim, konu içinde ve bölüm sonunda verilen soruları yanıtlayalım.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1- Neoklâsik akımın en etkili olduğu alan, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) mimarlık B) resim C) heykel D) sinema

2- Halka Önderlik Eden Özgürlük adlı tablosuyla tanınan Fransız Romantik akım ressamı kimdir?

- A) Caspar David Friedrich
B) Eugene Delacroix
C) William Turner
D) Francisco Goya

3- Karikatür sanatının önemli adı olan Fransız realist akım ressamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gustave Courbet
B) Honore Dauimer
C) Jean François Millet
D) Claude Monet

4- "Doğadaki her şey küreye, koniye ve silindire dayanır." sözünden hareket eden akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealizm B) Kübizm C) Fütürizm D)Fovizm

5- Salvador Dali hangi resim akımının sanatçısıdır?

- A) Soyut Resim B) Dadaizm C) Metafizik Resim D) Sürrealizm